

Vårt att veta om kakel, klinker, natursten och mosaik

Klinker/Granitkeramik är en bränd keramisk platta av lera som används för beklädnad av företrädesvis golv, men även väggar, terrassgolv, utvändiga trappor och badrum m.m.

Klinker är av s.k. stengods, ett tätare keramiskt material än kakel och passar därför utmärkt till både vägg och golv och ibland även utomhus om de är frostbeständiga och bör då ha en vattenabsorption under 0,5 %.

Klinkerplattor kan vara både glaserade eller oglaserade. Passar både i våta och torra utrymmen. Den glaserade plattan är något mer fläcktålig och är därför bättre i miljöer där det finns risk för spill av kemiska produkter mm.

Klinkers kan användas på både vägg och golv. Klinkern finns i mycket större variation och blir mer och mer populärt att använda även på vägg i t.ex. badrum.

Skillnaden mellan en kakelplatta och en klinkerplatta kännetecknas av en avsevärt högre täthet i godset hos klinkerplattan. Detta ger högre hållfasthet samt slitstyrka hos klinkerplattan. Den högre tätheten ger också bättre hållbarhet i såväl frost/kyla som i värme vid till exempel golvvärme.

Kakel är lergodsplattor med glasyr på en sida, används som skyddande och ofta dekorativ väggbeklädnad. Kakel har en hög vattenabsorption ofta överstigande 10 % och passar därför inte bra utomhus om det finns risk för vattenbegjutning och eller frost.

Kakel används ofta på vägg i t.ex. simhallar, badrum och kök, samt i olika lokaler för livsmedel och deras tillverkning. En typ av kakel finns som utvändigt dekorativ beklädnad på kakelugnar.

Kakelbeklädnad tål inte frost eftersom kakel suger åt sig fukt; klinker är mer frostsäker. De olika miljöerna är att beakta vid montering av kakel samt de olika sättbruken och fogbruken.

Kakel är keramikplattor av relativt poröst s.k. lergods, som alltid är glaserade. Passar till väggar, både i våta och torra utrymmen inomhus. Kakelplattor ska inte monteras i pool utan där använder man företrädesvis, klinkerplattor, klinkermosaik eller glasmosaik.

Mosaik är en dekorativ komposition av olikfärgade små bitar av porslin, sten eller glas ofta förmonterade på nät som fästs på ett hårt underlag med fix så att bitarna bildar ett mönster eller en bild. Mosaiker har förmodligen skapats i alla kända kulturer. De första kända mosaikerna är åtminstone 5000 år gamla. Glasmosaik passar på vägg och kan även läggas på golv i en repfri miljö (barfota miljö).

Sjösten är inte ett keramiskt material utan olika typer marmor som tumlats med sand/stenar för önskad ytstruktur. Sjösten i större format tumlas normalt inte, istället kantstöts och blästras ett rustikt utseende fram.

Natursten är en naturlig stenprodukt skuren från äkta stenblock. Natursten finns i olika former så som t ex marmor. Travertin och Bianco carrara, kalksten, skiffer och granit. Hos Pronto Kakel hittar du ett brett sortiment av naturstensplattor och även naturstensmosaik i alla dess former och utförande. Terrakotta (it. terracotta, av terra, jord, lera, och cotta, bränd; fr. terre cuite), bränt men oglaserat, vanligen rödbrunt lergods, i regel avses bara det finare oglaserade lergodset med porös, ogenomskinlig massa, en underavdelning av de keramiska tillverkningarna. Terrakotta användes redan under antiken som vägg- eller golvbeklädnad till ornamentik, skulpturer och kärtilverkninng. Vissa typer av Terrakotta är av extra hög kvalitet och är frostbeständig detta garanteras av fabriken. Den vackraste Terrakottan är den handslagna (handgjord) i träformar "Fatto a Mano" denna Terrakotta ger ett rum med mycket rustik och varm känsla.

Varför kvalitet? Generellt kan man säga att uttrycket "man får vad man betalar för" givetvis gäller även i kakel branschen och för en lekman kan det vara mycket svårt att avgöra skillnaden mellan en platta med bra kvalitet och en undermålig. Är du det minsta osäker fråga en fackman så behöver du inte bli besviken efteråt.

Billiga är brända kortare tid (spar energi) och mindre antal gånger och är därför oftast skörare har högre vattenabsorption samt är ojämna i storleken. Det förekommer att plattorna kan vara både konvexa och/eller konkava. Glasyren kan vara behäftad med s.k "Pinholes" där leran bakom glasyren ligger öppen mot omgivningen. Det ser man vanligtvis först efter fogning då dessa mikrohål hål är fulla med fogmassa i en annan kulör en kakel har (går inte att ta bort). Kaklet kan även vara behäftat med mikro sprickor som ger samma resultat som ovan.

Glasyren kan vara mer eller mindre som ett apelsinskal i strukturen svårt att se utom i rätt vinkel, en vinkel som blir rätt när kaklet är uppsatt och solen lyser in eller takspottarna tänds

Sedan används ofta gamla maskiner som är kasserade i Italien/Spanien och återanvända i låglöneländer som Kina och Indonesien. Detta kan bl.a. ge ett suddigt eller diffust tryck i plattans tryck/glasyr och slitstyrkan på vissa av dessa klinker passar bara till barfota trafik.

I vissa fall saknas helt "Ingobbio" som skall vara applicerad mellan leran och topplasyren på kakel, annars blir resultatet att man ser vattenfläckar rakt igenom plattan efter man duschat tillsdessa att plattan torkat ut igen.

Billig glasmosaik kan t.ex. ha vanlig färg på baksidan istället för att antingen

ha en glasyr på baksidan eller vara helt genomfärgade, samt att nätet på vilken glasyren monteras kan vara helt eller delvis vattenlösligt, samt att mosaikbitarna kan vara ojämna i både storlek och tjocklek.

Dyrare är brända under längre tid och vid en högre temperatur, vilket ger ett homogenerare material som blir både hårdare och mindre absorberande och därför helt enkelt ger oss en tåligare platta. Storleken är jämn eller t.o.m. helt exakt om vi talar om rektifierade plattor, eftersom de är uppmätta och vattensågade från fabriken, ofta med en liten fas på kanten för att skydda mot flisning vid slitage.

Plattor av olika storlek i samma serie kan blandas i olika typer av läggningsmönster eftersom fabriken har sett till att de är moduslära och går att kombinera.

Glasyren är av högsta kvalité och ger ett golvmaterial som både tål att läggas i offentlig miljö som t.ex. köpcentrum, flygplatser och liknande, och även på fasad utomhus eftersom de är 100% frostsäkra.

Utöver detta pratar man om så kallade "Facce" ansikten detta är ett mått på hur många olika utseenden en serie plattor har av samma storlek ofta upp mot 60-70st olika på en klinker av högre kvalité, man slipper plastmatta syndromet som ofta blir fallet om plattan bara har ett eller 2 olika mönster eller struktur.

Slutligen används uttrycket "Tutta massa" lera med samma färg rakt igenom eller "Massa colorata" färgad lera i samma kulör som topglasyren, vilket t.ex. innebär att en liten skada i glasyren inte syns.

Notera gärna att man ofta läser på olika bloggar på nätet, skrivet av själv-påtagna specialister, "att det inte finns någon anledning att köpa dyrt" och det gör det inte! men det finns 100 anledningar att köpa kvalité.

"Om någonting har kvalité så har det också ett värde"

Välkomna att kontakta oss på Pronto Kakel om ni vill veta mer.

info@prontokakel.se

040-466 460

Vill du veta mer om kakelbranchen och vilka regler som gäller vid plattsättning i våtutrymme? Titta in på Byggekernikrådets hemsida.

<http://www.bkr.se/>